

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. rugsėjo 6 d.*

„Įsisteigimo laisvė — Mokesčių teisės aktai — Pelno mokestis — Mokesčių lengvata — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos draudžiama kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės nuolatinio padalinio nerezidentu nacionalinėje teritorijoje patirtus nuostolius perkelti tai pačiai grupei priklausančiai nacionalinėje teritorijoje įsteigtai bendrovei“

Byloje C-18/11

dėl *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Jungtinė Karalystė) 2010 m. gruodžio 17 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. sausio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

prieš

Philips Electronics UK Ltd

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot (pranešėjas), teisėjai A. Prechal, K. Schiemann, L. Bay Larsen ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Philips Electronics UK Ltd*, atstovaujamos QC D. Milne ir baristerio D. Jowell,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Hathaway, padedamo baristerės K. Bacon,
- Danijos vyriausybės, atstovaujamos C. Vang,
- Europos Komisijos, atstovaujamos W. Mölls ir R. Lyal,

susipažinęs su 2012 m. balandžio 19 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl EB 43 ir 48 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Philips Electronics UK Ltd* (toliau - *Philips Electronics UK*) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs* dėl teisės aktų, susijusių su grupės mokesčių lengvata, taikoma tam tikroms bendrovėms konsorciumo narėms, taikymo.

Nacionalinė teisė

- 3 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos 1988 m. Pajamų ir pelno mokesčių įstatymo (*Income and Corporation Taxes Act 1988*; toliau - PPMĮ) 402 straipsnyje numatyta:

„1. Pagal šio skyriaus nuostatas ir 492 straipsnio 8 dalį veiklos nuostolių ir kitų iš pelno mokesčių išskaičiuojamų sumų mokesčių lengvatą 2 ir 3 dalyje numatytais atvejais bendrovė („bendrovė perleidėja“) kitos bendrovės prašymu („prašančioji bendrovė“) gali perleisti pastarajai teisę į pelno mokesčio lengvatą, vadinamą „grupės mokesčių lengvata“.

<...>

3. Grupės mokesčių lengvata taip pat galima pasinaudoti bendrovės perleidėjos ir prašančiosios bendrovės atveju <...> kai viena yra bendrovių grupės narė, o kita priklauso konsorciumui ir kai pirmoji yra ir bendrovių grupės, ir konsorciumo narė. Prašymas, pateiktas pagal šią straipsnio dalį, vadinamas „bendrovių konsorciumo prašymu“.

3A. Grupės mokesčių lengvata galima tik jei bendrovė perleidėja ir prašančioji bendrovė tenkina toliau nurodytą sąlygą.

3B. Sąlyga tokia, kad bendrovė turi būti Jungtinės Karalystės rezidentė ar per nuolatinį padalinį vykdyti joje ūkinę veiklą.

<...>

6. Atlyginimas už grupės mokesčių lengvatą:

- a) apskaičiuojant pelno mokestį bendrovės neįtraukiamas į pelno ir nuostolių skaičiavimą; ir
- b) [*Corporation Tax Acts*] įtvirtintais tikslais netraktuojamas kaip pajamų paskirstymas ar apmokestinimas;

pagal šią dalį „atlyginimas už grupės mokesčių lengvatą“ reiškia sumą, kurią bendrovei perleidėjai už perleistą grupės mokesčių lengvatą sumokėjo prašančioji bendrovė pagal jų susitarimą ir kuri neviršija perleistos grupės mokesčių lengvatos dydžio“.

- 4 PPMĮ 403D straipsnyje numatyta:

„1. Šio skyriaus tikslais nustatant per ataskaitinį laikotarpį perleistiną pagal grupės mokesčių lengvatą bendrovės nerezidentės veiklos nuostolių ar kitų perleistinų sumų dydį, jokie nuostoliai ar kitokia suma neturi būti vertinami kaip perleistini, išskyrus, kai jie

- a) yra priskirtini tos bendrovės atitinkamo laikotarpio veiklos pajamoms ir pelnui, kurie pelno mokesčio tikslais yra ar (prireikus) būtų įtraukiami apskaičiuojant to laikotarpio bendrovės apmokestinamąjį pelną;

b) nėra priskirtini bendrovės veiklai, kuri tuo laikotarpiu neapmokestinama pelno mokesčiu pagal sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo; ir

<...>

i) jokia nuostolių ar kitos sumos dalis arba

ii) sumos, įtrauktos į jų skaičiavimą, dalis

neatitinka ar nėra išreikšta suma, kuri užsienio mokesčių tikslais yra (bet kuriuo laikotarpiu) atskaitoma ar kitaip atlyginama iš bendrovės ar kito asmens užsienyje gauto pelno [„ne JK gautas pelnas“].

<...>

3. Šiame straipsnyje bet kurio asmens „užsienyje gautas pelnas“ [„ne JK gautas pelnas“] yra sumos, kurios:

a) užsienio mokesčių tikslais yra laikomos to asmens pelnu, pajamomis ar kapitalo vertės padidėjimu, kurie (įvykdžius atskaitymus) apmokestinami šiuo mokesčiu; ir

b) nesusijusios su (to arba bet kurio kito asmens) bendruoju pelnu ir į jį neįtrauktos bet kuriuo ataskaitiniu laikotarpiu;

arba sumos, įtrauktos į tokių sumų apskaičiavimą.

<...>

6. Šiame straipsnyje neatsižvelgiama į jokių kitų teritorijų, išskyrus Jungtinę [Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos] Karalystę, įstatymus, pagal kuriuos užsienio mokesčių tikslais galimybė atskaityti sumą priklauso nuo to, ar ši suma mokesčių tikslais gali būti atskaityta Jungtinėje Karalystėje.

<...>“

5. Be to, PPMĮ 406 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Remiantis šio straipsnio 3 ir 4 dalimis, jei bendrovė tarpininkė gali (nepaisant pelno trūkumo) pateikti prašymą konsorciumo vardu dėl konsorciumo narės bendrovės veiklos nuostolių ar kitos atskaitytinos sumos už mokesčius metus, grupės narė gali pateikti prašymą konsorciumo vardu, kurį galėtų pateikti bendrovė tarpininkė, o dalis, kuri laikoma atitinkama dalimi 403C straipsnio tikslais, kai prašančioji bendrovė priklauso bendrovių grupei, yra tokia pati, kokia būtų, jei bendrovė tarpininkė būtų prašančioji bendrovė.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

6. *Philips Electronics UK* yra bendrovė, kuri mokesčių tikslais yra rezidentė Jungtinėje Karalystėje. Ji priklauso grupei *Philips*, kurios galutinė patronuojanti bendrovė įsteigta Nyderlanduose. Pastaroji su Pietų Korėjos grupe *LG Electronics* sudaro bendrąją įmonę. Ši bendroji įmonė turi Nyderlandų dukterinę bendrovę *LG Philips Displays Netherlands BV* (toliau - *LG.PD Netherlands*), kuri turi nuolatinį padalinį Jungtinėje Karalystėje.

7. *Philips Electronics UK* pateikė prašymą, kad iš jos pelno būtų išskaityta Jungtinėje Karalystėje nuolatinį padalinį turinčios *LG.PD Netherlands* nuostolių dalis už 2001-2004 mokesčius metus.

- 8 Jos prašymą atmetė Jungtinės Karalystės mokesčių institucijos, be kita ko, motyvuodamos tuo, kad *LGPD Netherlands* nuostoliai galėjo būti išskaityti iš šios bendrovės pelno Nyderlanduose. Šis argumentas, be kita ko, buvo ginčijamas *First-tier Tribunal (Tax Chamber)*.
- 9 *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* patenkino *Philips Electronics UK* ieškinį. Tada Jungtinės Karalystės mokesčių institucijos pateikė apeliacinį skundą *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)*.
- 10 *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Jeigu valstybė narė (pavyzdžiui, Jungtinė Karalystė) į mokesčio bazę įtraukia bendrovės, kuri įsteigta kitoje valstybėje narėje (pavyzdžiui, Nyderlanduose) ir kuri ten yra rezidentė mokesčių tikslais, pelną ir nuostolius tiek, kiek pelnas yra susijęs su Nyderlandų bendrovės vykdoma komercine veikla Jungtinėje Karalystėje per šioje valstybėje įsteigtą nuolatinį padalinį, ar valstybės narės subjekto įsisteigimo laisvės apribojimą Jungtinėje Karalystėje, kaip tai suprantama pagal SESV 49 straipsnį (buvusį EB 43 straipsnį), sudaro tai, kad Jungtinė Karalystė draudžia pasinaudoti grupės mokesčių lengvata, perkeltiant ne Jungtinėje Karalystėje reziduojančios bendrovės nuostolius, patirtus vykdant veiklą Jungtinėje Karalystėje per šioje valstybėje įsteigtą nuolatinį padalinį, Jungtinėje Karalystėje įsteigta bendrovei, kai šių nuostolių dalis ar kita su nuostolių apskaičiavimu susijusi suma „atitinka arba išreiškia sumą, kuri užsienio mokesčių tikslais (bet kuriuo laikotarpiu) yra atskaitoma ar kitaip atlyginama iš bendrovės ar kito asmens užsienyje uždirbto pelno [„ne JK gautas pelnas“]“, kitaip tariant, leidžia Jungtinėje Karalystėje įsteigto nuolatinio padalinio Jungtinėje Karalystėje patirtus nuostolius perkelti tik tais atvejais, kai yra aišku, kad teikiant prašymą nėra jokių galimybių išskaityti ar kitaip atlyginti nuostolius kitoje valstybėje nei Jungtinė Karalystė (įskaitant kitą valstybę narę, pavyzdžiui, Nyderlandus), nurodant, kad nepakanka, jog dėl užsienyje galimos mokesčių lengvatos nebuvo kreiptasi, kai analogiškas apribojimas netaikomas Jungtinėje Karalystėje reziduojančiai bendrovei perkeltiant šioje valstybėje patirtus nuostolius?
2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar toks apribojimas gali būti pateisinamas:
 - a) vien dėl būtinybės išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus; ar
 - b) vien dėl būtinybės apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių; ar
 - c) dėl būtinybės apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių ir kartu dėl būtinybės išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus?
3. Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar toks apribojimas gali būti proporcingas, atsižvelgiant į šį pateisinamą ar pateisinimus?
4. Jei Nyderlandų bendrovės teisių apribojimas nėra pateisinamas arba jei apribojimas nėra proporcingas, atsižvelgiant į kokį nors pateisinimą, ar pagal <...> Sąjungos teisę Jungtinė Karalystė privalo suteikti Jungtinės Karalystės bendrovei gynybos priemones, pavyzdžiui, teisę reikalauti grupės mokesčių lengvatos dėl gauto pelno?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 11 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia ar EB 43 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad bendrovės nerezidentės laisvę įsisteigti kitoje valstybėje narėje riboja tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčio tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybės taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.
- 12 Įsisteigimo laisvė, kurią EB 43 straipsnis pripažįsta Sąjungos piliečiams, apimanti ir teisę imtis savarankiškai dirbančių asmenų veiklos bei ja verstis, taip pat steigti ir valdyti įmones tomis pačiomis sąlygomis, kurios įsisteigimo šalies teisės aktuose yra nustatytos jos pačios subjektams, pagal EB 48 straipsnį apima įkurtų pagal valstybės narės teisę ir Europos Sąjungoje turinčių savo registruotas būstines, centrinę administraciją ar pagrindinę verslo vietą bendrovių teisę vykdyti savo veiklą atitinkamoje valstybėje narėje per dukterines bendroves, filialus ir atstovybes (1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, Rink. p. I-6161, 35 punktas ir 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Marks & Spencer*, C-446/03, Rink. p. I-10837, 30 punktas).
- 13 Kadangi EB 43 straipsnio pirmos pastraipos antras sakinyss aiškiai palieka ūkio subjektams galimybę laisvai pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdant savo veiklą kitoje valstybėje narėje, šis laisvas pasirinkimas neturi būti ribojamas diskriminacinėmis mokesčių nuostatomis (1986 m. sausio 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 270/83, Rink. p. 273, 22 punktas).
- 14 Laisvė pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdant savo veiklą kitoje valstybėje narėje taip pat reiškia, kad bendrovės, kurių buveinė yra vienoje valstybėje narėje, gali atidaryti padalinį kitoje valstybėje narėje, kad galėtų joje vykdyti savo veiklą tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos dukterinėms bendrovėms (2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *CLT-UFA*, C-253/03, Rink. p. I-1831, 15 punktas).
- 15 Šiuo aspektu pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais numatytos tam tikros sąlygos galimybei perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius taikant grupės mokesčių lengvatą, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.
- 16 Dėl tokio nevienodo vertinimo bendrovėms, turinčioms savo buveines kitose valstybėse narėse, tampa mažiau patrauklu pasinaudoti įsisteigimo laisve panaudojant nuolatinį padalinį. Remiantis tuo darytina išvada, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais ribojama laisvė pasirinkti tinkamą teisinę formą vykdyti veiklą kitoje valstybėje narėje.
- 17 Kad toks nevienodas vertinimas būtų suderinamas su EB sutarties nuostatomis, susijusiomis su įsisteigimo laisve, reikia, kad jis būtų susijęs su objektyviai nepanašiomis situacijomis arba pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rink. p. I-11753, 167 punktą). Bendrijos situacijos ir vidaus situacijos panašumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į nagrinėjamomis nacionalinės teisės aktų nuostatomis siekiamą tikslą (2010 m. vasario 25 d. Sprendimo *X Holding*, C-337/08, Rink. p. I-1215, 22 punktas).
- 18 Jungtinė Karalystė tvirtina, kad bendrovės nerezidentės, turinčios tik nuolatinį padalinį nacionalinėje teritorijoje, apmokestinamą tik dėl jo gauto pelno šioje teritorijoje, kuris šiam nuolatiniam padaliniui priskirtinas, situacija nėra panaši į bendrovės rezidentės, kuri, be to, gali būti patronuojančios bendrovės nerezidentės dukterinė bendrovė ir gali būti apmokestinama dėl visų jos pajamų, situaciją.

- 19 Vis dėlto tokiam vertinimui negalima pritarti. Iš tiesų bendrovės nerezidentės, turinčios tik nuolatinį padalinį nacionalinėje teritorijoje, ir bendrovės rezidentės situacijos, atsižvelgiant į pagrindinėje byloje nagrinėjamos mokesčių sistemos tikslą, objektyviai panašios tiek, kiek tai susiję su galimybe taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti Jungtinėje Karalystėje patirtus nuostolius kitai šios grupės bendrovei.
- 20 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad EB 43 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog bendrovės nerezidentės laisvę įsisteigti kitoje valstybėje narėje riboja tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčio tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybės taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

Dėl antrojo klausimo

- 21 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas bendrovės nerezidentės laisvės įsisteigti kitoje valstybėje narėje apribojimas gali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių arba su šiais abiem motyvais.
- 22 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad įsisteigimo laisvės apribojimas gali būti leidžiamas tik tuo atveju, jeigu jis pateisinamas privalomais bendrojo intereso pagrindais. Tokiu atveju dar reikia, kad jo taikymas būtų tinkamas atitinkamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neviršyti to, kas būtina jam pasiekti (minėto Sprendimo *Marks & Spencer* 35 punktą).
- 23 Kalbant pirmiausia apie apmokestinimo kompetencijos paskirstymo tarp valstybių narių apsaugą, reikia priminti, kad tai yra Teisingumo Teismo pripažintas teisėtas tikslas (žr., be kita ko, 2011 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *National Grid Indus*, C-371/10, Rink. p. I-12273, 45 punktą).
- 24 Šio tikslo, kaip pažymėjo ir Teisingumo Teismas, uždavinys, be kita ko, išsaugoti simetriją tarp pelno apmokestinimo teisės ir galimybės išskaityti nuostolius (žr. 2008 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Lidl Belgium*, C-414/06, Rink. p. I-3601, 33 punktą).
- 25 Tačiau esant situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, priimančiosios valstybės narės, kurios teritorijoje vykdoma ūkinė veikla, dėl kurios nuolatiniam padaliniui atsiranda nuostolių, apmokestinimo kompetencijos niekaip nepaveikia galimybė taikant grupės mokesčių lengvatą jos teritorijoje esančio nuolatinio padalinio patirtus nuostolius perkelti bendrovei rezidentei.
- 26 Šią situaciją reikia skirti nuo tos, kai kyla klausimas dėl galimybės atsižvelgti į kitoje valstybėje narėje patirtus nuostolius, kuri šiuo aspektu priskirtina šios valstybės narės apmokestinimo kompetencijai, ir kai neišsaugoma simetrija tarp pelno apmokestinimo teisės ir galimybės išskaityti nuostolius. Iš tiesų, esant situacijai kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, kai kyla klausimas dėl nuostolių, kurių patyrė tos pačios valstybės narės teritorijoje esantis nuolatinis padalinys, perkėlimo bendrovei rezidentei, nedaroma įtaka šios valstybės narės kompetencijai apmokestinti galimą pelną iš jos teritorijoje nuolatinio padalinio vykdomos veiklos.
- 27 Iš to išplaukia, kad priimančioji valstybė narė, kurios teritorijoje vykdoma ūkinė veikla, dėl kurios nuolatiniam padaliniui atsirado nuostolių, esant situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, neturėtų remtis tikslu išsaugoti apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių tam, kad pateisintų nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčio tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybės taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti

bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.

- 28 Antra, kalbant apie tikslą išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, reikia pažymėti, kad net darant prielaidą, jog toks motyvas gali būti pateiktas atskirai, juo bet kuriuo atveju negalima remtis esant tokioms aplinkybėms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, siekiant pateisinti priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.
- 29 Pagrindinė byla susijusi su priimančiosios valstybės narės galimybe taikyti tam tikras sąlygas galimybei taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.
- 30 Tokiu atveju rizika, kad į šiuos nuostolius bus atsižvelgta tiek priimančioje valstybėje narėje, kurioje yra nuolatinis padalinys, tiek valstybėje narėje, kurioje bendrovė nerezidentė turi savo buveinę, neturi jokios įtakos valstybės narės, kurioje yra nuolatinis padalinys, apmokestinimo kompetencijai.
- 31 Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 49 ir paskesniuose punktuose, *LG.PD Netherlands* Jungtinėje Karalystėje esančio nuolatinio padalinio nuostolių perkėlimas *Philips Electronics UK*, kuri yra Jungtinėje Karalystėje įsteigta bendrovė rezidentė, bet kuriuo atveju priskirtinas Jungtinės Karalystės apmokestinimo kompetencijai. Šios apmokestinimo kompetencijos niekaip nepaneigia aplinkybė, kad į perkeltus nuostolius atitinkamais atvejais taip pat galima atsižvelgti Nyderlanduose.
- 32 Todėl esant tokioms aplinkybėms, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, tikslas išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus rizikos savaimė neturėtų leisti valstybei narei, kurioje yra nuolatinis padalinys, uždrausti atsižvelgti į nuostolius motyvuojant tuo, kad į juos gali būti atsižvelgta valstybėje narėje, kurioje bendrovė nerezidentė turi savo buveinę.
- 33 Todėl priimančioji valstybė narė, kurios teritorijoje įsteigtas nuolatinis padalinys, siekdama pateisinti savo teisės aktus esant tokiai situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, bet kuriuo atveju neturėtų remtis kaip savarankišku pagrindu dvigubo atsižvelgimo į nuostolius rizika.
- 34 Tai, remiantis šio sprendimo 23-33 punktuose nurodytais motyvais, taikytina ir kartu vertinamiems tikslams išsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių ir išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus.
- 35 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: pagrindinėje byloje nagrinėjamas bendrovės nerezidentės laisvės įsisteigti kitoje valstybėje narėje apribojimas negali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių arba su šiais abiem motyvais.

Dėl trečiojo klausimo

- 36 Atsižvelgiant į antrojo klausimo atsakymą, nereikia atsakyti į trečiąjį klausimą.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 37 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, iš esmės klausia, kokios pasekmės kyla dėl atsakymo į antrąjį klausimą.

- 38 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad kiekvienas nacionalinis teismas kaip valstybės narės institucija sprenddamas jo jurisdikcijai priklausančią bylą, vadovaudamasis EB 10 straipsnyje įtvirtintu bendradarbiavimo principu, privalo visapusiškai taikyti tiesiogiai taikytiną Sąjungos teisę ir apsaugoti teises, kurias ji suteikia privatiems asmenims, atitinkamai netaikydamas jokios nacionalinės teisės nuostatos, galinčios prieštarauti Sąjungos teisei, nesvarbu, ar ji priimta anksčiau, ar vėliau už Sąjungos teisės nuostatą (šiuo klausimu žr., be kita ko, 1978 m. kovo 9 d. Sprendimo *Simmenthal*, 106/77, Rink. p. 629, 16 ir 21 punktus ir 1990 m. birželio 19 d. Sprendimo *Factortame ir kt.*, C-213/89, Rink. p. I-2433, 19 punktą).
- 39 Šiuo atveju nesvarbu tai, kad buvo nepagrįstai apribota ne apmokestinamojo asmens - Jungtinėje Karalystėje įsteigtos bendrovės - bet bendrovės nerezidentės, Jungtinėje Karalystėje turinčios nuolatinį padalinį, įsisteigimo laisvė. Tam, kad įsisteigimo laisvė būtų veiksminga, ji, esant tokiai situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, turi taip pat apimti apmokestinamojo asmens galimybę pasinaudoti jo pelnui taikoma grupės mokesčių lengvata.
- 40 Todėl į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad esant tokiai situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, nacionalinis teismas turi netaikyti jokios nacionalinio įstatymo nuostatos, kuri prieštarauja EB 43 straipsniui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. EB 43 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad bendrovės nerezidentės laisvę įsisteigti kitoje valstybėje narėje riboja tai, kad pagal nacionalinės teisės aktus taikoma sąlyga, dėl kurios užsienio mokesčio tikslais negalima panaudoti nuostolių nenumatant galimybės taikant grupės mokesčių lengvatą perkelti bendrovei rezidentei bendrovės nerezidentės šioje valstybėje narėje nuolatinio padalinio patirtus nuostolius, kai bendrovės rezidentės šioje valstybėje narėje patirtiems nuostoliams perkelti netaikoma jokia panaši sąlyga.**
- 2. Pagrindinėje byloje nagrinėjamas bendrovės nerezidentės laisvės įsisteigti kitoje valstybėje narėje apribojimas negali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, susijusiais su tikslu išvengti atsižvelgimo į nuostolius du kartus, apsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių arba su šiais abiem motyvais.**
- 3. Esant tokiai situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, nacionalinis teismas turi netaikyti jokios nacionalinio įstatymo nuostatos, kuri prieštarauja EB 43 straipsniui.**

Parašai.